Ginčo byla Nr. 2026-00201

LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X.X. IR REVOLUT SECURITIES EUROPE UAB GINČO NAGRINĖJIMO

2026-08-12 Nr. 429-281
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X.X. (toliau – pareiškėjas) ir Revolut Securities Europe UAB (toliau – bendrovė).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl bendrovės pareigos atlyginti pareiškėjui nuostolius – negautas pajamas. Bendrovės darbuotojai pareiškėjui pateikė netikslią informaciją, kad jam automatiškai bus sudaryta galimybė pasinaudoti Ørsted A/S akcijų (toliau – Akcijos) pasirašymo pirmumo teise. Vėliau bendrovė pripažino, kad ši informacija buvo klaidinga ir pateikta dėl komunikacijos klaidos. Pareiškėjui pareikalavus atlyginti dėl šios klaidos patirtus nuostolius – negautas pajamas, nustatyta, kad teisinio pagrindo tenkinti šį reikalavimą nėra.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Bendrovės duomenimis, pareiškėjas bendrovės paslaugomis naudojosi nuo 2024 m. balandžio 4 d.

2025 m. rugsėjo 19 d. pareiškėjas per bendrovės mobiliosios programėlės gyvo pokalbio funkciją kreipėsi į bendrovę dėl pirmumo teisės pasirašyti Akcijas (angl. *rights issue*). Pareiškėjas nurodė norintis pasinaudoti Akcijų savininkams suteikta pirmumo teise ir įsigyti naujų Akcijų už emisijos kainą – 9 Eur už akciją, kai jų rinkos kaina siekė 14 Eur.

Bendrovės klientų aptarnavimo specialistai pareiškėjui atsakė, kad ši teisė jam bus suteikta automatiškai per 4 darbo dienas ir kad pareiškėjui nereikia imtis jokių papildomų veiksmų. Pareiškėjas bendrovės specialistą informavo, kad prekyba pirmumo teisėmis baigiasi 2025 m. rugsėjo 30 d., o naujų Akcijų pasirašymo terminas baigiasi 2025 m. spalio 2 d.

Tačiau 2025 m. spalio 6 d., jau pasibaigus Akcijų pasirašymo terminui, bendrovės klientų aptarnavimo specialistai pranešė pareiškėjui, kad šios pirmumo teisės buvo pripažintos nevykdomomis (angl. *non-actionable*), todėl pareiškėjas negalės pasinaudoti pirmumo teise įsigyti naujų Akcijų už emisijos kainą, o nepanaudotos pirmumo teisės nustos galioti.

Pareiškėjas 2025 m. spalio 2 d. kreipėsi į bendrovę prašydamas atlyginti jo patirtus nuostolius dėl bendrovės netinkamo informavimo. Pareiškėjas savo patirtus nuostolius įvardijo, kaip negautas pajamas dėl to, kad negalėjo įgyvendinti pirmumo teisės pasirašyti Akcijas žemesne kaina[2].

Bendrovei nesutikus tenkinti pareiškėjo reikalavimo, tarp šalių kilo ginčas.

Ginčo reikalavimai

Atlyginti nuostolius (negautas pajamas), patirtus dėl to, kad pareiškėjas negalėjo įgyvendinti pirmumo teisės pasirašyti Akcijas.[3]

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] If Revolut cannot deliver the shares, then I require full financial compensation for the value of the rights I have lost due to Revolut's failure to act.

[3] Pareiškėjas konkrečios nuostolio sumos nenurodė.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad bendrovė susirašinėjimo metu suklaidino jį, patvirtindama, jog automatiškai sudarys galimybę pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti naujas Akcijas, tačiau vėliau nepagrįstai atsisakė tai padaryti.

Bendrovė nurodė, kad nepagrįstai informavo pareiškėją, jog jam bus sudaryta galimybė pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti Akcijas, nors techniškai negalėjo tarpininkauti įgyvendinant šią pirmumo teisę ar, esant galimybei, monetizuoti pirmumo teises. Bendrovės teigimu, nors pareiškėjui buvo pateikta klaidinga informacija, vien ši aplinkybė nesukūrė bendrovei pareigos sudaryti galimybę pareiškėjui pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti Akcijas, išmokėti jam pinigines lėšas už pirmumo teises ar atlyginti pareiškėjo nurodomus nuostolius.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp pareiškėjo ir bendrovės kilusį ginčą, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ***ar bendrovei kyla pareiga atlyginti pareiškėjo nuostolius – negautas pajamas.***

Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo (toliau - FPRĮ) 29 straipsnio 1 dalis reglamentuoja finansų maklerio įmonės pareigą, teikiant klientui investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas, veikti sąžiningai, teisingai, profesionaliai ir geriausiomis klientui sąlygomis bei jo interesais.

FPRĮ 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad finansų maklerio įmonė, vykdydama kliento pavedimą, privalo veikti taip, kad būtų pasiektas geriausias įmanomas rezultatas klientui, atsižvelgiant į finansinių priemonių kainą, pavedimo įvykdymo išlaidas, greitį, pavedimo įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę, pavedimo dydį, pobūdį ir kitas svarbias pavedimo įvykdymo aplinkybes. Jeigu klientas finansų maklerio įmonei pateikia konkretų nurodymą, toks kliento nurodymas turi būti vykdomas tiksliai ir nenukrypstant nuo nurodyme pateiktų sąlygų.

Bendrovės taikomų paslaugų teikimo sąlygų (toliau – Sąlygos) 27 punkte nustatyta: „Finansinei priemonei, kurią laikote savo investicinėje sąskaitoje, gali būti taikomi galimi pakeitimai, kurie yra vykdomi dėl esminių įvykių, kurių ėmėsi įmonė, išleidusi atitinkamą finansinę priemonę, ir kurie gali susilpninti arba sustiprinti tos finansinės priemonės vertę rinkoje. Esminis įvykis gali apimti visuotinį susirinkimą, pelno, vertybinių popierių paskirstymą, teisių arba varantų suteikimą finansinių priemonių turėtojams, kuriomis leidžiama paskirstyti vertybinius popierius arba įsigyti, turėti pirmumo teises ar gauti vertybinius popierius iš juos išleidžiančios įmonės už juos bet kokia forma (pinigais ar kitaip) sumokėjus. Trečiosios šalies makleris gali be atskiro pranešimo parduoti ar kitaip likviduoti visus arba dalį vertybinių popierių, teisių arba varantų, kuriuos gaunate dėl esminio įvykio ir kurie negali būti laikomi jūsų investicinėje sąskaitoje.<...> Kiekvieną kartą, kai konkrečios į ES biržos sąrašus įtrauktos finansinės priemonės, kurią laikote savo investicinėje sąskaitoje, emitentas inicijuoja savanorišką ar privalomą esminį įvykį, suteikiate mums leidimą veikti jūsų vardu dėl tokio esminio įvykio ir pasinaudoti bet kuria iš jūsų, kaip akcininko, teisių, susijusių su atitinkama priemone. Jei įmanoma, pasirinksime pinigų parinktį, kuri suteiks jums teisę gauti pinigų į savo investicinę sąskaitą, o ne kitas alternatyvas. Jei pinigų pasirinkimo galimybės nėra, pasirinksime emitento pateiktą numatytąją galimybę, nebent manysime, kad tokia galimybė neatitiktų jūsų interesų, priemonės, teisių ar varantų, kuriuos galite gauti pasirinkę tokią galimybę, negalima laikyti jūsų investicinėje sąskaitoje arba, mūsų nuomone, yra kitų pagrįstų priežasčių nepasirinkti numatytosios galimybės. Galite mus informuoti per

„Revolut“ programėlę, jei nebeleidžiate mums veikti jūsų vardu dėl konkretaus esminio įvykio.<...> Mes neprisiimame atsakomybės už jokius nuostolius ar išlaidas, kurias galite patirti dėl bet kokių veiksmų, kurių imsimės ar nuo jų susilaikysime, susijusių su bet kokiu esminiu įvykiu, išskyrus atvejus, išskyrus atvejus, kai nuostolių patyrėte dėl mūsų sukčiavimo, tyčinių veiksmų ar didelio aplaidumo.“

Kaip minėta, šiuo atveju ginčas kilo dėl to, ar bendrovė turėjo pareigą sudaryti galimybę pareiškėjui pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti akcijas ir įskaityti į pareiškėjo sąskaitą pinigines lėšas už su akcijomis susijusias pirmumo teises. Tokią pareigą pareiškėjas grindžia bendrovės per pokalbių programėlę pateikta informacija. Vėliau bendrovė pareiškėjui nurodė, kad buvo pateikta klaidinga informacija, o sudaryti galimybės pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti akcijas ji neturėjo techninių galimybių.

Pažymėtina, kad nors bendrovė pareiškėjui pateikė neteisingą informaciją dėl galimybės pasinaudoti pirmumo teise pasirašyti akcijas, vien šios informacijos pateikimas savaime nesukūrė pareiškėjui teisinio pagrindo reikalauti, kad bendrovė įvykdytų tokį sandorį. Kaip nurodyta Sąlygų 27 punkte, bendrovės platforma nepalaiko savanoriškų esminių įvykių (angl. *voluntary corporate actions*) įgyvendinimo, todėl bendrovė techniškai negalėjo tarpininkauti įgyvendinant pareiškėjo pirmumo teisę įsigyti akcijų. Todėl vien tai, kad pareiškėjas, remdamasis klaidinga informacija, tikėjosi galėsiantis pasinaudoti pirmumo teise įsigyti akcijas, savaime nesudaro pagrindo konstatuoti bendrovės pareigą įvykdyti tokį sandorį ar atlyginti dėl jo neįvykdymo tariamai patirtus nuostolius.

Taip pat pažymėtina, kad, įvertinus bylos duomenis, bendrovei nekyla pareiga atlyginti pareiškėjo negautų pajamų dėl bendrovės nesuteikimo pareiškėjui galimybės pasinaudoti pirmumo teise įsigyti Akcija ir vertinant pareiškėjo reikalavimą civilinės atsakomybės aspektu. Pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą (toliau – CK), civilinė atsakomybė atsiranda tada, kai nustatytos visos jos sąlygos: neteisėti veiksmai, žala, priežastinis ryšys tarp neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos, žalą padariusio asmens kaltė[4] (CK 6.246, 6.247, 6.248, 6.249 straipsniai).

Nors šiuo atveju bendrovė neveikė tinkamai ir suteikė pareiškėjui klaidingą informaciją, vien šios informacijos suteikimas nenulėmė pareiškėjui žalos kilimo.

CK 6.249 straipsnio 1 dalį, žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Piniginė žalos išraiška yra nuostoliai.

Šiuo atveju dėl bendrovės veiksmų pareiškėjas neprarado savo turėto turto ar lėšų. Net ir nesant bendrovės pareiškėjui suteiktos klaidingos informacijos apie gautiną sumą, jis nebūtų įgijęs į ją teisės ar jos teisėtai gavęs.

Neįrodžius civilinės atsakomybės sąlygų viseto buvimo, nėra pagrindo laikyti, kad bendrovei kyla pareiga mokėti pareiškėjui jo prašomą sumą kaip nuostolių atlyginimą.

Išvada

Nėra pagrindo vertinti, kad bendrovei kyla pareiga pareiškėjui atlyginti žalą - negautas pajamas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[5]

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X.X. reikalavimą.

[4] Verslininkui kyla atsakomybė be kaltės (CK 6.256 straipsnio 4 dalis).

[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Teisėkūros skyriaus vadovė, pavaduojanti departamento direktorių — Kristina Sačilkienė